

ГЛАВА УГКЦ ПРИВІТАВ КАРДИНАЛА-НОМІНАНТА МИКОЛУ БИЧКА

07.10.2024 р.

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав особисто та від імені Синоду Єпископів УГКЦ привітав владика Миколу Бичка, Мельбурнського єпарха, з історичною подією – оголошенням його кардиналом Католицької Церкви, запевнивши в постійній молитві та підтримці.

Чин архиерейського найменування отця Миколи Бичка, Львів, 6 червня 2020 року

«Передусім молитовно дякуємо нашому милосердному Богові, що сподобив нашу Церкву такої гідності, яка тепер спочила на Вас, – звернувся до новообраного кардинала Предстоятель. — Складаємо водночас слова подяки Святішому Отцю Францискові, який, як добрий пастир, усвідомлюючи сучасні виклики для Христової Церкви, спішить послужити туди, де є найбільша потреба».

Блаженніший Святослав зазначив, що ця гідність є визнанням заслуг Української Греко-Католицької Церкви, яка, перебуваючи в єдності з Апостольською столицею, неухильно здійснює місію навчати Божий люд і вести його до спасіння.

«Владико Миколо, Вам буде надано особливий привілей у Католицькій Церкві, – зазначив Глава УГКЦ. — Прийміть це піднесення до кардинальської гідності як Божий дар, яким Ви зможете послужити для Христової Церкви».

«Радіючи за Вас, водночас обіцяємо Вам постійну молитву та підтримку. Ваша Церква-мати, яка зродила і виплекала Ваше покликання прикладом своїх мучеників, молиться за Вас, щоб Ваше кардинальське служіння було гідним прикладом вірності Христові та Його Церкві», – запевнив Предстоятель.

Окрім цього, Блаженніший Святослав зазначив, що зараз очі всіх вірних нашої глобальної Церкви звернені на єпархію Святих апостолів Петра і Павла та Католицьку Церкву в Австралії, а владика Микола стає *«очима Римського Архиєрея, щоб він краще бачив горе, радість і виклики, якими живе цей континент»*.

«Прийміть від нас побажання рясних Божих благословень, допомоги Духа Святого у служінні. Хай Пресвята Богородиця та святі української землі будуть Вашими молільниками у всіх справах на славу Господа нашого Ісуса Христа», – побажав Отець і Глава УГКЦ.

Нагадаємо, що консисторія, під час якої владика Микола Бичок буде введений до Римської дієцезії, відбудеться 8 грудня 2024 року за участю Святішого Отця Франциска.

«Радію сьогодні за нього і разом із ним!» – Блаженніший Святослав про проголошення владики Миколи Бичка кардиналом

У переддень хіротонії владики Миколи, 6 червня 2020 року

06.10.2024 р.

Після молитви «Ангел Господній» у неділю, 6 жовтня 2024 року, Папа Франциск оголосив, що 8 грудня проведе консисторію з нагоди введення в сан нових кардиналів. У переліку є також владики Микола Бичок, єпарх Мельбурнський УГКЦ з Австралії.

З цієї нагоди ми коротко поспілкувалися з Блаженнішим Святославом, Отцем і Главою Української Греко-Католицької Церкви.

► **Як Ви сприйняли новину про піднесення владики Миколи до кардинальської гідності?**

Блаженніший Святослав: Найменування нових кардиналів – це особисте і суверенне право Папи. Він, номінуючи когось кардиналом, запрошує цю особу стати його помічником.

Я сприйняв цю новину з великою радістю. Ми завжди радіємо, коли наші єпископи ростуть. Владика Микола один із молодих єпископів нашої Церкви, і ми тільки радіємо, що Папа звернув на нього увагу. Це для нас означає, що наша Церква дуже гідно і відповідально підбирає нових кандидатів до єпископського стану, які є найкращими у гроні всього католицького єпископату у світі.

► **А яке значення це проголошення має для УГКЦ?**

Блаженніший Святослав: Наша Церква радіє, бо матиме ще одного владику, який, окрім Глави Церкви, компетентно промовлятиме до Папи і ставатиме на захист нашої Церкви й народу України. Сьогодні наш єпископат, зібраний у Синоді Єпископів УГКЦ, що складається із владик зі всього світу, як ніколи єдиностайний. Як це показали різні кризові моменти, що виникали з початком повномасштабного вторгнення, ми єдиним серцем та єдиними устами промовляємо і до Папи Франциска, і до Католицької Церкви у світі, і до світового співтовариства. Мати ще одного такого промовця з можливостями кардинальської гідності, ще й в Австралії, – це не тільки велика користь для УГКЦ, а й велика благодать Божа для нашого народу та держави.

► **То ми отримуємо ще одного апостола правди?**

Блаженніший Святослав: Для будь-якого середовища диверсифікація спікерів – це завжди дуже добре. Це просто чудово, що різні особи, у різних куточках світу єдиностайно поширюватимуть правду про нашу Церкву і наш народ. Так я, як Глава Церкви, отримую чудового помічника в цій справі, якого цілковито підтримую і якому повністю довіряю. Радію сьогодні за нього і разом із ним!

Розмовляв о. Ігор Яців, джерело: ugcc.ua

[Перейти до змісту ▼](#)

У РИМІ ВЛАДИКА БОГДАН ЗАКЛИКАВ ПРИСЛУХАТИСЬ ДО ГОЛОСУ МОЛОДІ

05.10.2024 р.

Владика Богдан виступив на Синоді Єпископів Католицької Церкви з натхненною промовою, присвяченою темі синодальності та ролі молоді у місійному служінні Церкви. Його слова пролунали як заклик до оновлення Церкви через активну участь молодого покоління, яке має стати носієм надії та новизни у світі.

«У місійному та євангелізаційному служінні Церкви важливими дійовими особами може і повинна бути наша молодь, зріла у вірі, радісна носійка надії та євангельської новизни», – наголосив Владика Богдан, підкреслюючи важливість залучення молодих людей до активного життя у Церкві. Він також процитував слова Святішого Отця Франциска: «Церква потребує більше весни, а весна – це пора молоді».

Владика Богдан навів зворушливий приклад з однієї країни в Західній Європі, де дедалі більше молодих людей знаходять дорогу до віри завдяки простому і щирому свідченню старшого покоління. Це не батьки, часто розгублені у своїх релігійних переконаннях, а дідусі й бабусі, які, маючи за плечима важке життя, випромінюють щастя, спонукаючи молодь до зустрічі з Ісусом. *«Ми щасливі, тому що у нас є Ісус!»* – саме так пояснювали своє щастя ці люди, і їхні слова стали рушійною силою навернення молоді.

Владика Богдан підкреслив, що, зустрівши Господа, молоді люди стають відважними свідками Воскреслого Христа, готовими віддати своє життя за євангельські цінності.

**Він згадав тисячі молодих людей в Україні,
які сьогодні борються за гідність та свободу
свого народу, а також згадав незабутню
Хресну дорогу в Лісабоні, яка минулого року
глибоко зворушила всіх учасників.**

Апостольський екзарх закликав до уважного слухання голосу молоді та захисту її ентузіазму від спотворення сучасними ідеологічними течіями, навіть у лоні Церкви. *«Можливо, Ювілей молоді міг би стати слушною нагодою, щоб прислухатися до нашої молоді, а разом з нею прислухатися до Божого голосу»*, – запропонував єпископ.

Завершуючи свій виступ, архиерей нагадав про важливість відкритості до Божого поклику, як це зробив юний Самуїл, який відповів на таємничий голос: *«Говори, Господи, Твій слуга слухає»* (1 Сам 3,9), та Богородиця, що відповіла: *«Ось я Господня слугиня: нехай зо мною станеться по твоєму слову!»* (Лк 1,38). Саме з такого слухняного прийняття Божої волі може народитися новий місіонерський імпульс, якого так потребує Церква сьогодні.

До слова, 2 жовтня у Ватикані відбулося офіційне відкриття другої сесії XVI Звичайної загальної асамблеї Синоду Єпископів, тема якої – *«Задля синодальної Церкви: сопричастя, участь і місія»*. Синодальні зібрання триватимуть до 27 жовтня 2024 року.

Делегатами Української Греко-Католицької Церкви на другій сесії XVI Звичайної загальної асамблеї Синоду Єпископів є: Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, владика Теодор Мартинюк, єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії, і владика Богдан Дзюрах, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

Глава УГКЦ привітав кардинала-номінанта Миколу Бичка.....	1
«Радію сьогодні за нього і разом із ним!» – Блаженніший Святослав про проголошення владики Миколи Бичка кардиналом	2
У Римі владика Богдан закликав прислухатись до голосу молоді.....	3
Випуск 63 «Хроніки періоду великої війни».....	7
«Найголовніший консенсус в Україні не міняється з 1991 року: українці хочуть жити незалежним життям» – Ярослав Грицак.....	8
Перші пастирські відвідини потсдамської громади	15
Міжкультурний тиждень у Майнці	17
Християнський дитячий табір «ДіМ» – Діти Мюнхена	18
У Нюрнбергу та Ерлангені призначено нового адміністратора.....	19
Діти українців у Данії урочисто прийняли Євхаристію	20
У Варшаві встановили меморіальні камені братам Шептицьким	21
У Фрайзінгу за участі українських представників завершився Міжнародний конгрес «Реновабісу»	24
«Надія – шлях до миру»: У Варшаві презентували книгу звернень Глави УГКЦ польською мовою	26
У Бельгії відбулася проща, присвячена молитві за справедливий мир в Україні	28
У Фінляндії представили нового душпастиря для українців	30
«Ви були втратили все, але не втратили найважливішого скарбу – вашої віри в Бога», – Глава УГКЦ до української громади в Румунії.....	31
У Мюнхені вшанували пам'ять архипастирів скитальців: Йосифа Сліпого та Івана Бучка.....	34
Відбулась проща українців до Альтьоттінгу.....	40
У Мюнхені встановили ікони блаженних Петра Вергуна та Едіґни в іконостас катедрального храму	43
«Себе я так і називаю – збирач душ». Історія волонтера, який шукає тіла загиблих.....	47

**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
сміливість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владика, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Архистратиг Михаїл – скульптура роботи
Анатолія Куща, встановлена 2002 року
в Києві на Майдані Незалежності
на Печерських воротах

A small yellow house with a blue roof stands on a red poppy field under a cloudy sky.

24.02.2022 – ?

Випуск 63 «Хроніки періоду великої війни»

Автор: Александер Малаховський

«НАЙГОЛОВНІШИЙ КОНСЕНСУС В УКРАЇНІ НЕ МІНЯЄТЬСЯ З 1991 РОКУ: УКРАЇНЦІ ХОЧУТЬ ЖИТИ НЕЗАЛЕЖНИМ ЖИТТЯМ» – Ярослав Грицак

19.08.2024 р.

У чому сила України зараз і чому вона може навчити Європу? Чи можуть чвари і суперечки бути наслідком колонізації? Як сварилися і мирилися під час Визвольних змагань і чи не стало це однією з причин поразки української державності? Як жити у світі соцмереж, які поляризують і радикалізують суспільство та чи варто українцям прагнути тотального єднання?

Про це «Суспільне Культура» поспілкувалося з **Ярославом Грицаком** – істориком, професором Українського католицького університету та директором Інституту історичних досліджень Львівського національного університету. Також дивіться цю розмову у блозі про особисту деколонізацію [«Прощавай, імперіє!»](#).

Історик Ярослав Грицак. | Колаж: Вікторія Железна / «Суспільне Культура»

У ЧОМУ СИЛА УКРАЇНИ

- Вам належать цитати: *«Україна стане імпульсом до змін в Європі», «Україна – краща за Європу»* і також *«Майбутнє ліберальної демократії залежить від подій в Україні»*. У чому сила України зараз?

Ярослав Грицак: Занадто складне питання, щоб відповісти коротко. Я вважаю, що Європа розвивається від кризи до кризи. В Європі було дуже багато криз. Криз, які ставили, по суті, Європу та цілий світ на грані існування. Перша світова та Друга світова війни виникли на території Європи, а не деінде. Але попри те, що Європа пережила стільки криз, війн, революцій – кожен раз вона виходить з якоюсь новою розв'язкою. Скажімо, ідея національної держави, такої, якою є і Україна, – це ідея, яка реалізувалася тільки після Першої світової війни, тому, що всі імперії не витримали, розпалися.

Я вважаю, що зараз щось відбувається, щось дуже важливе, тому що зараз стоїть питання про те, яким буде новий світ, нова Європа. Європа надто довго жила без війни, вона розслабилася, комфорт її зіпсував, і вона відійшла від цінностей. І тому Україна їй нагадує, що цінності мають значення, що є речі, які заслуговують на те, щоб жертвувати своїм

здоров'ям і навіть життям. Що наше життя не кінчається нашим фізичним існуванням, потрібно щось таке, що називається «політична метафізика».

Ті, хто бували в Україні, знають це дуже добре. Я це можу сказати з погляду моїх західних друзів: коли вони приїжджають в Україну, для них Україна – як наркотик. Їх настільки приваблює Україна, що дехто тут залишається. Тому, я думаю, Україна дуже важлива для світу, тому що Україна – як дзвінок: з одного боку, тривожний, тому що показує масштаби можливої катастрофи, а з іншого боку, це дзвінок надії, що цю катастрофу можна розв'язати. І розв'язати на користь не тільки України, а й всієї Європи та всього світу.

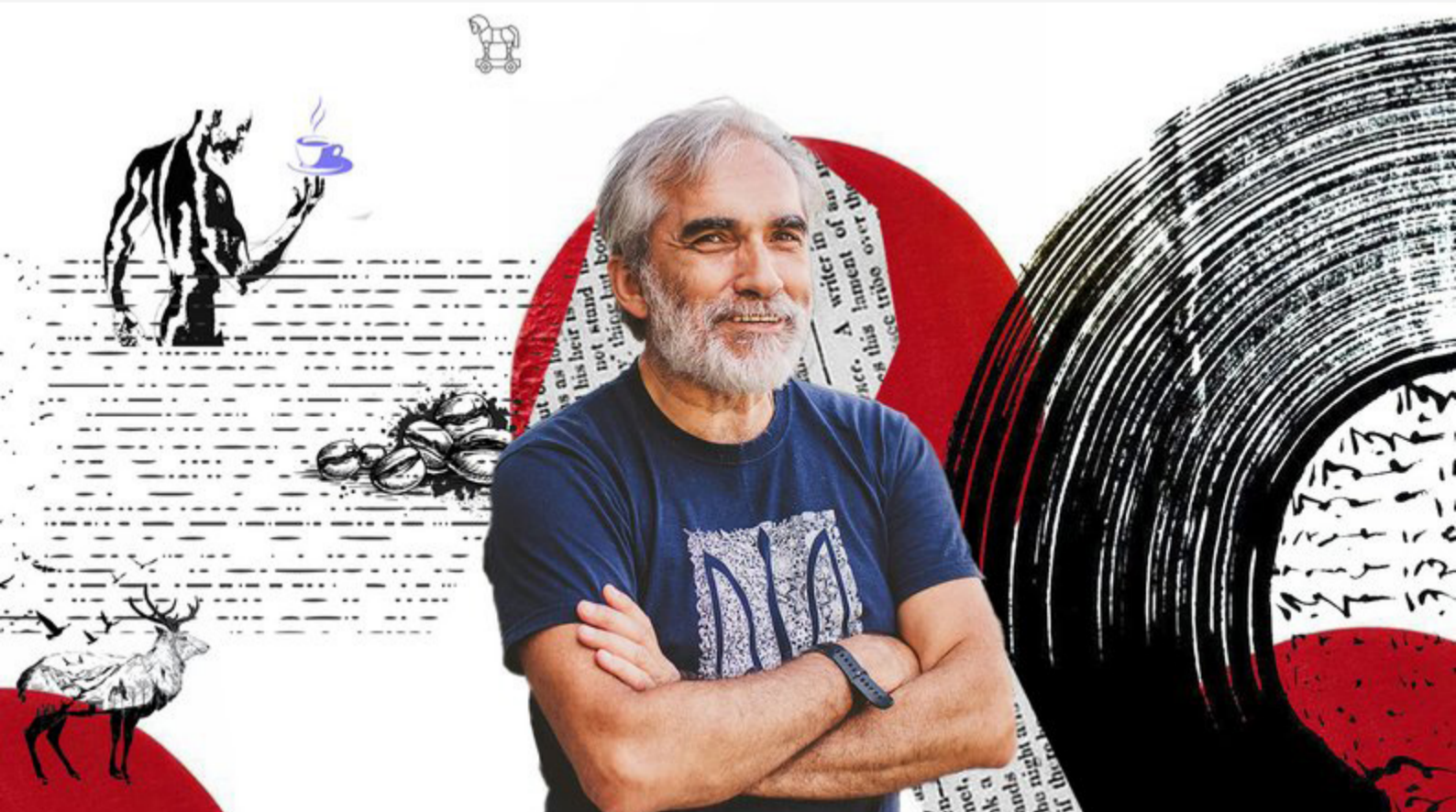
► **Хочу згадати ще одну вашу цитату, яка стосується радше внутрішньої політики. Ви казали, що «треба переходити від героїчного періоду до системних реформ». Як це зробити?**

Я. Грицак: Питання наростають за складністю! Ну, насамперед ми бачимо, як відбувається мобілізація. Закон ухвалений запізно, окрім того, він не є аж такий добрий, тому що ми бачимо, що робиться. Очевидно, ці речі треба тепер доробляти, переробляти і таке інше. Тобто, перед тим як мають ухвалювати закон, має бути певна візія, розуміння, стратегія, що ми хочемо цим законом досягнути.

Я боюся, – і це не тільки я боюся, це те, в чому я покликаюся на думки також інших експертів, – що український уряд діє в режимі пожежника. Він гасить пожежі, як вони виникають. А в цьому випадку ми діємо так само, як Путін. Тобто ми відповідаємо на дії Путіна діями цього ж масштабу. А перемогти Путіна таким способом не можна. Перемогти Путіна можна тільки симетрично – і це те, що ми бачили у 2022–23-му роках.

Україна перемагала симетрією своєю, тому що Путін не міг здолати силу громадянського суспільства, силу солідарності. Це неминуче зникає, це у всіх війнах видно. На цій хвилі можна почати війну і втримати війну, але не можна продовжувати війну, особливо якщо війна довга.

Потрібні системні речі. Уряд мав би відповісти собі й сказати своєму суспільству: яка візія перемоги? Що ми зараз розуміємо під перемогою?

Ярослав Грицак. | Колаж: Вікторія Железна

ЯК СВАРИЛИСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ІСТОРІЇ

► **Повертаючись до теми історії. Моє наступне питання – про способи прочитання української історії, а саме періоду Визвольних змагань. Чимало істориків та публічних інтелектуалів зараз аналізують, чи не стали суперечки і протистояння всередині українських сил однією з причин поразки української державності. Що ви думаєте про це?**

Я. Грицак: Почну здалека. Я вважаю, що в Україні два режими, в яких ми дискутуємо про Україну. Коли справи йдуть погано, ми кажемо «Що це за народ такий?». Коли справи йдуть добре, ми тоді зі знаком оклику кричимо «Є така нація!». Ми у двох випадках описуємо той самий предмет, тільки ми описуємо його відносно того, яка навколо ситуація. У нас є і єдність, і солідарність. На початку війни, коли відчувалася сильна загроза, ми забули про сварки, правда ж? Тобто теза така: коли справи йдуть добре, коли з'являється надія і оптимізм – ми забуваємо про свої незгоди. І навпаки: коли справи не йдуть аж так добре, відчувається тривога – ми починаємо сваритися.

Під час Хмельницького була сильна єдність. Це було очевидно, інакше без цього не постала би козацька держава. Але після смерті Хмельницького це зникає. Чому? Ну, тому що після смерті Хмельницького не маємо такого успіху, який був за його життя. Все-таки Хмельницький був харизматичною особою, лідером, який умів об'єднати. Коли він помирає, виникає питання наступництва влади. Як-то кажуть, Хмельницький залишив після себе надто широкі пантофлі, у які ніхто з його наступників не міг ступити. І тут виникають розбрат, змагання, майже громадянська війна.

Те саме говоримо про 1917 рік – він є роком українського чуда. Тому що є відчуття, що українська нація, українська держава з'являється нізвідки, ніби її не мало бути. І тут раптом у 1917 році – масові мітинги, демонстрації, підтримка. Центральна Рада, яка починалася як просто українська громадська організація, представництво в Києві, стає всеукраїнським органом. Як писав Винниченко, в українських лідерів було враження, що вони боги, що вони ставлять світ з нічого. І тоді, знаєте, про всі ці суперечки забувається. Були хіба дрібні непорозуміння.

Але коли українська держава зазнає поразки від більшовиків на початку 1918 року, коли стає все тяжче і тяжче – от тоді все починається по-справжньому. Коли до влади приходять Скоропадський, це вже майже громадянська війна. Коли Скоропадського від влади відсторонює Директорія, це є наступним актом громадянської війни. А в 1919 році до цього додається війна декількох держав, кількох армій на українській території – це війна всіх проти всіх. Ситуація стає майже пеклом.

І тоді ми бачимо ці сварки. Чим гірша ситуація, тим більші сварки. А найбільші сварки починаються вже після поразки українських визвольних змагань в еміграції. Тому що всі шукають, хто чи що винуваті у поразці.

Тобто моя теза така – я не думаю, не бачу, що українці є якоюсь винятковою нацією. Ми любимо повторювати, що де два українці – там три гетьмани, та колись давно один литовський історик мені розповів, що в Литві теж є така сама приказка. Я думаю, що це щось дуже людське.

Але що є проблемою, чи прокляттям української нації – що ми частіше програвали, ніж вигравали. Оце дуже важливо. І питання – як це зупинити?

Я вважаю, що українська ситуація не була якоюсь винятковою, вона була складною – може, так. І винятковість полягала в надмірній складності, тому що Україна була дуже важливою геополітичною територією, де вирішувалися долі Східної Європи і всієї Європи з одного боку, а по-друге, тому що Україна була завжди призом, бонусом. Той, хто мав контроль над Україною, мав найбільший шанс на те, щоб ставити контроль над всім цим великим регіоном Східної та Центральної Європи. І через те ми, як Україна, не можемо, порівнювати себе з Литвою, в якій такого не було. Чи навіть із Латвією або Естонією. Можливо, трохи схожа ситуація, хоча й у меншій мірі, з Кавказом.

Це дуже важливо – у тих обставинах найбільшу роль відігравали не так внутрішні сварки і розборки, скільки згода чи незгода великих держав на українську незалежність. Жодна незалежність не відбулася без підтримки зовнішніх сил. Просто так сталося, що і в Першій, і в Другій світовій війні українські національні сили ставили на ту сторону, яка в кінці зазнала поразки. І за це ми мусили дуже гірко розплачуватись.

Зараз ситуація радикально інша, тому що великі гравці, G7, Захід на боці України. Тому мені тяжко казати, що це однакова ситуація. Це схожа і не схожа ситуація. Тому що я все-таки маю надію і вірю, що ми не дійдемо до того, до чого ми дійшли в 1917 році.

Я не вірю, що Україна зникне, я не вірю, що Україна зазнає поразки. Те, чого я боюся, і думаю, я не один, – що нас змусять до досить невігідного миру, який в Україні нікому не може подобатися. А це означає автоматичне зростання рівня суперечок, сварок і конфліктів, аж до загрози громадянської війни. Тим більше, що значне населення України буде мати зброю. Я не лякаю, я просто вважаю, що треба бути цілком свідомими найгірших сценаріїв заради того, щоб їх уникнути.

► **Стосовно «два українці, три гетьмани»:** є така думка, що певні суперечності всередині суспільства і їхнє агресивне виявлення, коли сварки переростають, перепрошую, в срачі, – це є одним із наслідків колонізації. Як ви ставитесь до такої думки?

Я. Грицак: Залежно, що вважати колонізацією. Якщо вважати колонізацією той факт, що Росія має досить значний вплив на українські медіа, зокрема соціальні медіа, значно більший, ніж вплив Польщі чи Німеччини, тоді це так. Тому що ми бачимо, як активно Росія вкидає ІПСО, як активно Росія загострює наші сварки, як використовує наші суперечності.

Якщо сказати так, що колоніальний статус України полягає в тому, що далі певні російські структури, спосіб мислення, ментальні схеми, певні впливи залишаються в Україні – то це, очевидно, є ознакою нашого колоніального статусу, який ми досі ще не подолали.

«ДИЯВОЛ СТОЇТЬ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ»

► **Стосовно соцмереж:** чимало дослідників вказують на те, що вони поляризують людей, радикалізують тих, хто вже і так були радикальні, адже будь-яка соцмережа живиться паливом лайків, коментарів. І, звісно, те, що збурює емоції, збурює і ці реакції. До чого приведе нас цей новий світ соцмереж, на вашу думку?

Я. Грицак: Я вважаю, що соцмережі відіграли дуже важливу роль під час першого і особливо другого Майдану. І взагалі соцмережі відіграли важливу роль під час хвиль революцій, які починалися в нульових роках – *Осциру Wall Street* [«Захопи Волл-стріт» – акція громадянського протесту в Нью-Йорку та інших американських містах, що проходила з 17 вересня 2011 року.], арабської весни. Без цього ці революції не могли ані функціонувати, ані перемогти, особливо в українському випадку. Хто був на Майдані – той пам'ятає, наскільки важлива була інформація з соціальних мереж. Тобто на певному етапі соціальні мережі стали важливим елементом мобілізації. Але з певного часу вони починають відігравати і негативну роль.

Передусім соцмережі не мобілізують – вони роз'єднують. Тому що кожен із нас вважає себе експертом. Причому дуже важливо, що кожного з нас захищає анонімність, кожен може говорити те, що хоче.

Мережі мають той ефект, що вони творять бульбашки, і замість одного суспільства є дуже багато бульбашок, які, очевидно, між собою викривляють спосіб думання. Тому що ти в бульбашці, а думаєш, що ти насправді у цілому світі.

По-друге, ці бульбашки дуже швидко антагонізуються між собою. А по-третє, існує величезна можливість для маніпулювання цими бульбашками зовні, вкидання інформації. На це, ми знаємо, цілі фабрики працюють – і тепер ми боїмося, що з появою штучного інтелекту це стане на технологічну основу.

Я маю свій особистий підхід, я це роблю сам і, знаєте, дуже раджу робити це всім, хоча розумію, що це може бути голос волаючого в пустелі. Я не користуюся соціальними мережами, принаймні я себе сильно обмежую в соціальних мережах. Для мене це ознака ментального здоров'я, ментальної гігієни. Я стараюся брати інформацію і аналітику з серйозних, аналітичних джерел. Я майже не читаю коментарів, тому що я бачу, що більшість коментарів не має сенсу.

Кажуть, що диявол ховається в деталях. Моя теза – ні, диявол стоїть в соціальних мережах. Це треба розуміти. Це метафора, але скажімо так: диявол є жалюгідний, тому що він сам нічого створити не може, він не творчий. Але він може все зіпсувати. Як соціальні мережі раніше допомагали мобілізації – так само з певного часу вони нам перешкоджають у цій мобілізації і творять замість суспільства бульбашки, які дуже антагоністичні одні до одних.

Це проблема, про яку дискутують зараз дуже широко. Але я не думаю, що ми всі візьмемо і відмовимося від соціальних мереж. Я відмовився, для мене це не було проблемою, тому що для мене, як для людини, яка хоче розуміти сенс, важливо зберігати ясність розуму. Я втрачаю ясність, коли йду в соціальні мережі, для мене це перетворюється на туман. Якщо не можете повністю відмовитися від соціальних мереж – обмежте їх до чогось дуже необхідного, до того, чому точно довіряєте. І нехай те, чому ви довіряєте, – це буде експертна оцінка. Серйозний експерт, а не той, хто сидить на дивані й знає, як вирішити всі справи в світі.

КОНСЕНСУСИ УКРАЇНЦІВ

► **Ще одне питання стосовно єднання-роз'єднання – чи треба нам єднатися всім з усіма попри все? Часто це неможливо через різність поглядів всередині певної спільноти, так само всередині України.**

Я. Грицак: Повне єднання буває тільки в Північній Кореї і в Росії. Навряд ми таке єднання хочемо, правда ж? Існування конфліктів – це одна з ознак існування нормальних суспільств. Головне, щоб ці конфлікти не перетворювалися на самовбивчі конфлікти, не переростали в громадянську війну, це дуже важливо.

Десь має бути розумна межа. Де ця межа полягає? Я вважаю, що ми повинні *agree to disagree*. А українською можна сказати: ми маємо погоджуватися на те, що ми не будемо погоджуватися у багатьох речах. Навряд чи всі з нас люблять ті самі страви, чи той самий колір, правда ж? Чи тих самих дівчат або чоловіків. Не можна цього досягати, тільки в тоталітарних суспільствах щось таке можливе.

Але мають бути певні консенсуси, причому консенсуси більшості, щодо яких не має бути суперечок. Найголовніший консенсус в Україні виник 1991 року, і він не міняється, попри всі, навіть найгірші обставини. І цей консенсус є те, що українці хочуть жити незалежним життям.

І це дуже чітко треба сказати, тому що про це забувається. Це так очевидно, знаєте, як повітря, яким ми дихаємо, тому ми не помічаємо цього, помітимо, як тільки повітря зникає. Але всі опитування показують, що коли б не повторився референдум 1 грудня 1991 року, в Україні результат був би той самий. Більшість українців підтримують ідею української незалежності. І це є ключовий консенсус для існування української держави.

Склалися деякі інші консенсуси. Скажімо, коли говорять про історичну пам'ять, склався консенсус навколо **Голодомору** – і тут треба віддати належне Ющенкові. Тобто українці – незалежно, чи схід, чи захід, російськомовні чи українськомовні, – усі погоджуються з тим, що Голодомор був, що це злочин, що це злочин, за який відповідальний Кремль і Сталін. Це дуже важливо.

Нові консенсуси, які сталися – очевидно, консенсус щодо статусу української мови як державної. Ніхто цьому сумнівів не подає. Єдиний сумнів чи дискусія – який статус має мати російська мова. Хоча і тут виникає консенсус, що російська мова не може бути державною. Але це вже значною мірою вплив Путіна і російської агресії.

Ще є два інші важливі консенсуси, які для мене дійсно базові й стратегічні.

Перше: більшість українців хочуть бути в Європейській Унії – це дуже важливий консенсус. А також останній консенсус, найновіший – більшість українців розуміють потребу входження в НАТО. Цього не було. Щодо цього ми були роз'єднані, це, знову ж таки, ефект війни. Тобто, маючи ці базові консенсуси, ми дуже багато чого можемо. І доки ці базові консенсуси залишаються – доти, я вважаю, українське суспільство не можна перемогти. За решту ми можемо сваритися. Оцінка Зеленського і такі інші речі.

Я хочу підсумувати: як би ми не критикували стан суспільної свідомості, в нас є база і консенсус. Я думаю, що ми не маємо права це недооцінювати. Власне, це те, що тримає Україну як обручем, не дозволяє її піддатися.

«ЦЕ КРАЇНА, ЯКА ДАЄТЬСЯ ЛЮБИТИ»

► **Наближається День Незалежності, тому хочу вас спитати про те, як змінювалося ставлення українців до самих себе протягом років незалежності. І як змінювалося ваше ставлення до українців упродовж цих років?**

Я. Грицак: Коли я хочу собі нагадати, яким я часом можу бути ідіотом, я собі нагадую своє ставлення, коли я почув про проголошення Незалежності. Путч застав мене в Америці, я був значно молодший, у мене були дружина і двоє маленьких дітей, які залишилися в Україні. Я думав, що робити: якщо негайно їхати в Україну – в цьому була загроза, що через путч мене можуть арештувати, я був одним із засновників Руху, в мене була біографія, яка б не дуже сподобалася радянському КГБ. Або лишатися тут – але тоді загроза, що я ніколи більше не побачу родину. Це було дуже тяжке почуття.

Ярослав Грицак на Першому установчому з'їзді Народного руху України, 8–10 вересня 1989 року.
Олександр Зінченко / ФБ

Я тоді був в україномовній школі для американців. Я попросив, щоб мене одразу повернули в той університет, з яким був пов'язаний, *Michigan*, а туди ми їхали трасою п'ять годин. І ми в цей час слухали американське радіо, було дуже гірке почуття, тому що ми чули, як американці вмовляють одне одного, що нічого насправді не сталося, що навіть якщо в Росії прийде до влади якийсь там новий Сталін – то нічого, певно, не буде, бо росіяни до цього звикли. Тобто нас, умовно кажучи, ховали вже заздалегідь.

Коли все сталося і 24 серпня була проголошена незалежність, я відчував розчарування. Скажу чому. Це був ідіотизм. Бо я думав, що все цікаве вже скінчилося. Я сподівався, що будуть ще десятки і десятки років боротьби за незалежність, а тут раптом раз – і все це обірвалося. Раз – і в дитини забрали іграшку, яку їй обіцяли. І тільки тепер розумію, наскільки я був наївний, тому що насправді найцікавіше і найскладніше почалося після незалежності.

**Ці 30 років, які ми зараз маємо – мабуть, найкращі,
найдраматичніші роки в українській історії.
Причому я кажу позитивно, у тому сенсі, що ми
вистояли ці 30 років, це величезне досягнення.**

І тому моя загальна настанова щодо України є позитивна, це дуже важливо підкреслити. Я вірю, що ми пройдемо це випробування теж, тільки головне питання – якою ціною і що буде після цього.

Але скажу так, і це моє особисте ставлення – мене Україна наповнює гордістю. Це, звичайно, прозвучить пафосно – я люблю Україну. Чим більше я їжджу по світу, тим більше люблю Україну. І це очевидно, бо я розумію, наскільки це красива країна, наскільки вона добра для життя, наскільки людська для життя. І я про це говорив перед війною і щойно війна почалася – аж тепер ми розуміємо, яка красива ця країна.

На початку війни я робив інтерв'ю з одним із наших польових командирів, який сам вийшов з українських футбольних фанатів. Наприкінці розмови я спитав: «Що ви будете робити після війни?». Він сказав: «Перше, я заберу свою дружину й дочку і ми поїдемо відпочивати на північний Донбас. Тому що – каже, – я ніколи не знав, що він такий красивий». Каже: «Швейцарці захищуються». І ми це розуміємо. Бо це дійсно країна, яка дається любити.

Звичайно, з багатьма проблемами, тут нема що казати. Але що сталося? Я вважаю, що ми все більше і більше позбулися комплексу меншовартості, який нам активно прививали за останні роки радянської влади. Я маю цілу книжечку антиукраїнських анекдотів, які побутували в Радянському Союзі. Де нас зображали як дурних, лінивих, хитрих, підступних і все таке інше. Пам'ятаю: десь у 1990-х роках ми сиділи з істориками-колегами і слухали якусь там польську конференцію. Ми думали: Боже, яка в Польщі красива історія, якби Україні така. Зараз поляки заздять українській історії.

Рівень мого позитивного настрою щодо України зростає і зростає. Я не знаю, чи він може скінчитися. Але я думаю, що це спосіб думання про Україну, який характерний для дуже багатьох українців, які й жили в Україні, і які для себе Україну відкрили. Чи цей спосіб означає, що ми перестанемо сваритися? Я думаю, що ні. Ми далі будемо мати розборки, будемо вперті у своїх переконаннях, будемо вважати, що ми все знаємо, все розуміємо, далі будемо шукати способу утвердження.

Але згода, компроміс на те, що наше знання неповне, є підставою для лібералізму. Лібералізм не припускає, що хтось має повну рацію. Це марксист, фашист чи нацист можуть мати повну рацію, вони все знають. Чи Путін. Це той великий гріх і ми, на жаль, у цей гріх впадаємо. Дуже часто кожен із нас виступає як такий собі прокурор, який навіть не слухає документів, свідчення суду, а вже виносить свої рішення. І тут, знаєте, є над чим працювати.

Олеся Котубей-Геруцька, [«Суспільне Культура»](#)

ПЕРШІ ПАСТИРСЬКІ ВІДВІДИНИ ПОТСДАМСЬКОЇ ГРОМАДИ

08.09.2024 р.

В неділю, 8 вересня, у день празника Різдва Пресвятої Богородиці Преосвященний владика Богдан вперше завітав до української громади в Потсдамі, якою духовно опікується о. д-р Сергій Олійнічук, сотрудник парафії Св. Миколая в Берліні. Від Пасхи 2023 року тут, в самому центрі міста, щонеділі о 12:00 служиться Свята Літургія в римо-католицькому храмі Святих апп. Петра і Павла за адресою *Am Bassin 7, 14467 Potsdam*.

За короткий час свого існування громада значно зросла чисельно, вірні творять відкриту на нових людей спільноту, котра радо охоплює допомогою потребуючих, постійно і витривало підтримує своїми пожертвами діяльність волонтерів, творить діла милосердя та спільно молиться за мир в Україні.

Завдяки катехитичному навчанню діти мають можливість краще пізнати Бога та науку Церкви. Ті, що хочуть прославляти Господа своїм співом, приєдналися до церковного хору. Спільні зустрічі та спілкування після недільної Літургії біля церкви та в парафіяльному будинку згуртували людей в живу та діяльну спільноту.

Діти, котрі цього року приступили до першої Сповіді та урочистого Святого Причастя, зустріли єпископа з хлібом та сіллю при вході до храму.

В урочистій архиерейській Божественній Літургії взяли участь численні вірні з Потсдаму та Берліну. Разом з о. Сергієм Олійнічуком спіслужив о. Марк Штефан Гієзе [Pater Marc-Stephan Giese SJ], сотрудник місцевої німецької парафії.

У своїй проповіді владика Богдан свідчив та ділився своїм болем, котрий співпереживає з людьми, що страждають від жахів війни в Україні. Єпископ водночас утверджував присутніх у вірі, надії та певності того, що Господь допоможе українському народу в боротьбі, бо Господь завжди на стороні тих, хто є несправедливо покривджений та зневажений. А відтак архиерей закликав людей бути витривалими в молитві до небесної Матері та заступниці і випрошувати в неї необхідні для спасіння ласки.

Після молитви владика Богдан спілкувався з людьми у храмі та під час святкової трапези в парафіяльному будинку.

Повідомив: о. д-р Сергій Олійнічук; джерело: ukrainische-kirche.eu

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ТИЖДЕНЬ У МАЙНЦІ

08.09.2024 р.

В день Різдва Пресвятої Богородиці, 8 вересня 2024 року, в рамках Міжкультурного тижня українська греко-католицька громада вперше взяла участь у Святій Літургії у катедральному соборі м. Майнц. Вісім католицьких громад різних національностей молились разом.

Церковний хор під керівництвом Петра Павла Ткаленка виконав молитву «Боже великий, єдиний», а після Літургії в соборі прозвучав український гімн.

Різними мовами лунали прохання про передання віри, про пасторальний шлях, про порозуміння..., українською – про мир. Тож молилось, щоб Господь допомагав у важких випробуваннях українському народу, беріг тих, хто захищає Україну, потішив кожного, хто втратив своїх рідних чи близьких, а всі наші молитви до Пресвятої Богородиці, щоб були вислухані та наблизили перемогу і дарували мир Україні.

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ТАБІР «ДІМ» – ДІТИ МЮНХЕНА

08.09.2024 р.

З 2 по 8 вересня 2024 року при катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці відбувся християнський дитячий табір «Дім» – Діти Мюнхена. Протягом шести днів табору його учасники мандрували «Стежками Едіґни», пізнавши постать блаженної внучки князя Ярослава Мудрого, моці якої зберігаються у селищі Пух, поблизу Мюнхена.

Учасниками табору були діти двох вікових категорій, які щодня брали участь у Літургії, грали різноманітні ігри, виготовляли вироби власними руками, співали, танцювали та навчалися взаємодіяти між собою.

Також одного дня до дітей завітав апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії владика Богдан, який поспілкувався з учасниками табору та отримав від них дарунок на згадку.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

У НЮРНБЕРГУ ТА ЕРЛАНГЕНІ ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО АДМІНІСТРАТОРА

08.09.2024 р.

8 вересня 2024 року у празник Різдва Пресвятої Богородиці на парафії Святого Миколая, що у Нюрнбергу представлено нового адміністратора – о. Ігоря Черніховського. Цього дня Божественну Літургію очолив декан центрального деканату Апостольського екзархату о. Микола Павлик, який також зачитав декрет призначення нового адміністратора для громад у Нюрнбергу та Ерлангені.

Після Літургії лунали слова вдячності попередньому душпастирю цієї української громади – о. Івану Сохану.

Також свої вітання новому священнику висловили: *Ukrainische Samstagsschule deinweg*, Українська скаутська організація «Пласт» (Осередок Нюрнберґ), *Ukrainischer Bildungs und Kulturverein, Bamberg UA*, *i Verein der Ukrainer in Franken e. V.* (Українці Франконії).

На завершення у парафіяльному будинку відбулась святкова трапеза. Парафіяни приготували смачні страви та влаштували культурну програму. Була присутня також і німецька громада.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

ДІТИ УКРАЇНЦІВ У ДАНІЇ УРОЧИСТО ПРИЙНЯЛИ ЄВХАРИСТІЮ

10.09.2024 р.

В українській громаді «Пресвятої Трійці» м. Вайле (Данія) відбулось свято урочистого Святого Причастя. До цього важливого кроку діти ретельно готувалися під час катехизацій, які проводила парафіяльна катехитка Ірина Шаран.

«Дорогі діти, споживши Тіло і Кров Ісуса Христа, ви ще ближче наблизились до Бога, більше пізнали Його. Ви дозволили Ісусу опікуватись вами та зробили Його своїм другом, ви віднайшли і зберігаєте в своєму серці великий скарб – Господа. Тому нехай цей скарб оберігає і збагачує ваше життя, вашу віру, ваше добре серце», – звернувся до дітей о. Василь Смицнюк, адміністратор української громади в м. Вайле.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

У ВАРШАВІ ВСТАНОВИЛИ МЕМОРІАЛЬНІ КАМЕНІ БРАТАМ ШЕПТИЦЬКИМ

11.09.2024 р.

У Варшаві відбулося урочисте відкриття меморіальних каменів греко-католицьким священникам – братам Андрею та Климентію Шептицьким, а також польському політику та прихильнику польсько-українського порозуміння Яцеку Куроню.

Подія за участю близьких братів Шептицьких та Куроня, представників української громади Польщі, а також польської влади відбулася в Саду Праведників у Варшаві – символічному місці, де вшановують пам'ять тих, хто боровся за правду та людську гідність.

Відкриття меморіальних каменів і посадки дерев у Саду Праведників – це офіційна щорічна церемонія, метою якої є вшанування пам'яті людей, які у XX і XXI столітті протистояли тоталітаризму, масовим вбивствам та приниженню прав людини. **Цьогоріч було відзначено Андрея та Климентія Шептицьких, Яцека Куроня, а також Вівіан Сільвер та Амера Абу Сабіла.**

Пам'ятний камінь Андрею і Климентію Шептицьким. | Світлина: Тетяна Шарапова / «Наш вибір»

На церемонії відкриття меморіального каменю був присутній Мацей Шептицький – один з нащадків Андрея та Климентія Шептицьких та Адам Даніель Ротфельд – польський науковець та дипломат, міністр закордонних

справ Польщі у 2005 році. Ротфельд – один з тих, кого під час Другої світової врятував Климентій Шептицький.

«Для мене велика честь, що я маю можливість вшанувати пам'ять цих двох визначних постатей. Митрополит Андрей Шептицький та архимандрит Климентій Шептицький можуть вважатися засновниками новітнього українського народу. Їх можна вважати визначними особистостями з багатьох приводів, але сьогодні ми відзначаємо їхню мужність та безкорисливий підхід у порятунку людей», – сказав про братів Шептицьких Адам Ротфельд.

Мацей Шептицький і Адам Даніель Ротфельд. | Світлина: Тетяна Шарапова / «Наш вибір»

Цьогорічну церемонію також відвідав маршалок польського Сейму Шимон Головня. Він зазначив, що люди можуть відрізнитися походженням, релігією, політичними поглядами, переконаннями, але ця різниця є природною. Неприродним є те, що люди роблять з цими відмінностями. Додав також, що людство існує завдяки тому, що знаходяться такі люди, як ті, про яких було згадано й чия пам'ять було вшановано.

«Є якась пихатість серед нас, політиків, коли ми думаємо, що світ існує, бо ми існуємо. Але може виявитись, що він існує через те, що серед нас є такі люди, як ті, яких ми сьогодні згадуємо. Це завдяки їм і для них існує цей світ.

Ми маємо відзначити цих людей, турбуватися про них, слухати й брати з них приклад до того, як вони помруть й ми почнемо вшановувати їхню пам'ять. Бо це вони є причиною існування людства, вони є своєрідним компасом, завдяки якому ми можемо функціонувати», – наголосив Головня.

Шимон Головня. | Світлина: Тетяна Шарапова / «Наш вибір»

Довідка

Митрополит Андрей Шептицький був очільником Української Греко-Католицької Церкви у 1901–1944 роках. Він боровся за українську державу та єдину українську Церкву, був меценатом українського мистецтва, засуджував Голодомор в Україні. Під час Другої світової війни він допомагав переховувати та допомагав євреям.

Своєю чергою брат Андрея **Климентій Шептицький** був греко-католицьким священником, боровся за припинення переслідування греко-католиків в ССРСР, а також закликав священників не переходити до Російської Православної Церкви. Під час Другої світової війни брав участь у порятунку євреїв. Був заарештований та закатований НКВС. Помер у в'язниці.

Під час цього річної церемонії вшанували також пам'ять **Яцека Куроня** – польського політичного та громадського діяча, учасника антикомуністичного руху, прихильника польсько-українського порозуміння. Куронь виступав за те, щоб гідно вшанувати жертв польсько-українських протистоянь, особливо в період Другої світової війни, а також намагався ініціювати контакти польських та українських опозиціонерів. Він також боровся з антиукраїнськими настроями в польському суспільстві.

У ФРАЙЗІНГУ ЗА УЧАСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ЗАВЕРШИВСЯ МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС «РЕНОВАБІСУ»

12.09.2024 р.

12 вересня у місті Фрайзінг (Німеччина) завершився 28-й Міжнародний конгрес благодійного фонду «Реновабіс». В цьому заході взяли участь представники Української Греко-Католицької Церкви: єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир Груца, єпископ-помічник Сокальсько-Жовківської єпархії Петро Лоза, а також голова Комісії УГКЦ з міжконфесійних та міжрелігійних відносин о. Ігор Шабан.

Темою цьогорічного конгресу була *«Мати місію – нести достовірне свідчення. Як боротися з секуляризацією та релігійною байдужістю в Європі»*. Конгрес відбувся у Фрайзінгу, де розташований офіс «Реновабіс», вперше за останні сім років. Цей захід був присвячений ювілею дієцезії та міста.

У перший день Конгресу, 10 вересня, у парафіяльному храмі Святого Юрія владика Володимир Груца звершив Вечірню у східному обряді. Йому співслужив єпископ-помічник архидієцезії Мюнхена-Фрайзінга Вольфганг Бішоф. Богослужіння супроводжували урочистим співом студенти Східної колегії в Айхштеті.

З духовним словом до присутніх звернувся єпископ Вольфганг Бішоф. «Тож молимося з надією та довірою за тих, у кого надії та довіри стає все менше», – сказав наприкінці своєї проповіді єпископ-помічник Вольфганг Бішоф, еднаючись у молитві з народом України.

Після богослужіння у храмі Святого Юра відкрили виставку «**Ікони проти війни**». Українські художники Соня Атлантова та Олександр Клименко створили ікони на кришках та ящиках з-під боеприпасів, перетворивши їх на мистецтво. Ці ікони є символом перетворення знаків російсько-загарбницької війни на символи життя, надії та впевненості у перемозі України.

На другий день 28-го Міжнародного конгресу, 11 вересня 2024 року, у програмі була передбачена спільна Божественна Літургія у катедральному соборі Святої Марії та Корбініана м. Фрайзінг. У молитві взяли участь представники української делегації: єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир Груца, єпископ-помічник Сокальсько-Жовківської єпархії владика Петро Лоза, українські священники та сестри-редемптористки.

Усього участь у 28-му Міжнародному конгресі «Реновабісу» взяли 220 учасників з 26 країн, які мали можливість слухати лекції, брати участь у дискусіях та обмінюватися досвідом.

Довідка

«Реновабіс» організовує щорічний Міжнародний конгрес від імені Німецької Єпископської Конференції з 1997 року. Захід збирає учасників з усієї Європи для обговорення важливих подій у Церкві та суспільстві Центральної, Східної та Південно-Східної Європи, а також тем, що мають загальноєвропейське значення. За роки свого існування Міжнародний конгрес «Реновабіс» став важливим форумом для діалогу між східною та західною частинами Європи.

«НАДІЯ – ШЛЯХ ДО МИРУ»: У Варшаві презентували книгу звернень Глави УГКЦ польською мовою

12.09.2024 р.

12 вересня у Варшаві відбулася презентація книги «Послання миру» польською мовою, що містить звернення Блаженнішого Святослава, виголошені протягом першого року повномасштабної війни росії проти України. Захід включав дискусію на тему «Який шлях до миру в Україні?» за участю Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава, архієпископа Войцеха Поляка та пана Павла Коваля, уповноваженого у справах відбудови України. Організатором заходу виступила Католицька інформаційна агенція. Подія розпочалася виконанням гімну «Боже великий, єдиний» хором української греко-католицької парафії Святого Йосафата з Любліна.

Передмову до книги «Послання миру», виданої польською мовою у видавництві «Gaudium», написали Вселенський Патріарх Варфоломій I та Прімас Польщі архієпископ Войцех Поляк.

Під час презентації Блаженніший Святослав зазначив, що ця книга є свідченням того, що *«слово Боже, яке проголошує Церква, є джерелом людської сили у найстрашніші часи війни»*.

Глава Церкви підкреслив, що шлях до миру не є простим. «На мою думку, шлях до миру – це чеснота християнської надії, – сказав він. — Чеснота надії впливає з віри в Бога. Той, хто не вірить, не має надії, хоча може мати певні почуття чи настрої. Надія можлива тоді, коли ми бачимо свою мету досяжною. Надія – це чеснота мандрівника. Надія – це чеснота, яка підтримує людину», – продовжив він.

Духовний лідер також висловив переконання, що надія на мир означає, що мир в Україні можливий. *«Сам факт того, що ми живі, вже є джерелом надії для світу»*, – зазначив Патріарх.

Блаженніший Святослав додав, що читання книги було для нього болючим, оскільки воно відновило спогади про важкі дні перших днів війни, коли мільйони українців не знали, що робити, і коли російська армія рухалася з величезною швидкістю. Він підкреслив, що усвідомлював небезпеку, адже його місцезнаходження було відоме, а бойові групи знаходилися поруч.

**«Те, що я залишився живий, – це Боже чудо.
Це Боже чудо, що наша армія зупинила їх за 20 км
від мого дому», – сказав він.**

Глава УГКЦ також поділився досвідом спілкування з людьми, для яких ці послання були дуже важливими і піднесеними, навіть не через зміст, а через сам факт, що архиерей звертався до них і благословляв їх. «В кінці кожного мого послання завжди було благословення. Люди іноді не знали, про що я говорив, але вони очікували цього благословення. Вони очікували, що Церква "передасть" подих Ісуса в ці важкі часи, Який каже: "Не бійтеся, я переміг світ!"», – розповів він.

Блаженніший Святослав пояснив, що книга не має закінчення, адже війна ще триває. «Однак ми сподіваємося, що вона закінчиться і все матиме фінал в руках Воскреслого Господа», – підсумував Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ за матеріалами [KAI](#); світлини: Губерт Щипек / KAI

У БЕЛЬГІЇ ВІДБУЛАСЯ ПРОЩА, ПРИСВЯЧЕНА МОЛИТВІ ЗА СПРАВЕДЛИВИЙ МИР В УКРАЇНІ

14.09.2024 р.

У свято Різдва Богородиці відбулась щорічна проща українців Бельгії до Санктуарію в Банньо, яка зібрала понад тисячу прочан та була присвячена молитві за справедливий мир в Україні, її перемогу, а також за українських воїнів та усіх полонених українців.

Літургію очолив апостольський адміністратор Паризької єпархії Святого Володимира Великого Української Греко-Католицької Церкви, апостольський делегат у Швейцарії і країнах Бенілюксу владика Гліб Лончина.

Також участь у Літургії взяли вікарій єпархії Святого Володимира у Бельгії отець Іван Данчевський та інші українські греко-католицькі священники Бельгії. Промову українською мовою виголосив бельгійський диякон Кун Якобс, який представляв Прімаса Бельгії, архієпископа Малін-Брюсселя Люка Терліндена.

З вітальним словом до всіх учасників прощі звернулася тимчасова повірена у справах України в Королівстві Бельгії Наталія Аношина, зазначивши, що ця молитва, звершена під час паломництва, за мир та перемогу України, за наших військових, які щоденно борються з ворогом, проливають свою кров, віддають свої життя, є надзвичайно важливою.

У цей день учасники прощі разом з членами світової української скаутської організації «Пласт» підійшли до молитовного хреста, встановленого в Банньо на честь хрещення Київської Русі-України, де відслужили панахиду за загиблими українськими героями, які віддали своє життя за незалежність України у боротьбі з російськими окупантами.

«Дякуємо Преосвященному владиці Глібові Лончині за молитву з нами і за нас, за глибоке духовне слово та батьківську опіку. Щирі слова подяки за присутність, надихаючі слова і служіння українському народові Тимчасово повіреній у справах України в Королівстві Бельгії та у Великому Герцогстві Люксембург Її Високоповажності пані Наталії Аношиній. Дякуємо дияконові Куну Якобсу за молитву з нами, за вітальне слово від архієпископа Люка і за бездоганну українську мову. Дякуємо усім священникам і звісно нашим вірним, які прибули з усіх куточків Бельгії. Радіємо за "Пластунів" котрі розпочали свій новий рік. Бажаємо успіхів. Я радію, що тепер офіційно також маю стосунок до "Пласту" Хай Богородиця вислухає наші молитви!» – зазначив у коментарі о. Іван Данчевський.

Містечко Банньо розташоване в комуні Спрімонт, що в регіоні Валлонія в провінції Льеж. Після об'явлень Діви Марії в 1933 році це місце стало одним із найважливіших місць паломництва в Бельгії. Ця проща відбувається щороку протягом десятиліть, починаючи з 1940-го року.

У ФІНЛЯНДІЇ ПРЕДСТАВИЛИ НОВОГО ДУШПАСТИРЯ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

14.09.2024 р.

14 вересня 2024 року в українській громаді м. Гельсінкі (Фінляндія), на свято Воздвиження чесного і животворного Хреста, представлено нового душпастиря – о. Віталія Пігія.

Цього дня Божественну Літургію очолив **о. Роман Кіх**, який з 1 квітня 2019 року виконував обов'язки душпастиря для вірних УГКЦ у Фінляндії. Після Літургії о. Роман зачитав декрет від владики Богдана, апостольського екзарха для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, про призначення нового Адміністратора для українського греко-католицького душпастирства в м. Гельсінкі для духовної опіки над вірними УГКЦ, які проживають на території Фінляндії, а зокрема у містах Турку [Turku], Тампере [Tampere] та околицях.

Після Літургії парафіяни та представники Товариства Українців у Фінляндії та ПЛАСТу у Фінляндії висловили щирі слова вдячності о. Роману за його багаторічну працю та привітали о. Віталія з початком нового етапу служіння.

Урочистості продовжились у парафіяльному домі, де відбулась святкова трапеза та неформальне знайомство з новим адміністратором громади.

Джерело: ukrainische-kirche.eu; світлина: Марія Проць

«Ви були втратили все, але не втратили найважливішого скарбу – вашої віри в Бога», – Глава УГКЦ до української громади в Румунії

15.09.2024 р.

Наша громада, наша Церква на Мармарощині добре розуміє, що найважливіше й найцінніше в житті кожної людини. Наш вікаріат українців греко-католиків на Мармарощині пройшов дуже важку історію. Він був створений 1931 року як частина новоорганізованої Мармароської єпархії і проіснував недовгих 20 років. У 1948 році зазнав страшних та жорстоких репресій комуністичної влади. Ви були втратили все, але не втратили найважливішого скарбу – вашої віри в Бога. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час проповіді до української громади Румунії у храмі Пресвятої Тройці (с. Кречунешт) 15 вересня 2024 року.

Із Главою Церкви Архиерейську Божественну Літургію співслужив голова Пасторально-міграційного відділу УГКЦ владика Степан Сус і священники вікаріату.

«На наших очах пишеться нова сторінка історії української Церкви й українського народу. Чи не вперше в історії Господь Бог дозволив мені, як насліднику давніх київських митрополитів ще неподіленого християнства першого тисячоліття, зі святих київських гір приїхати до вас сюди, щоби відвідати українців-греко-католиків славної Мармарощини. Якись нові дивні Божі діла об'являються на наших очах», – ствердив Предстоятель УГКЦ.

«Дякую Господу Богові, що можу бути сьогодні тут, що можу вас побачити, з вами помолитися, разом із вами обмінятися дарами, які нам дав Господь Бог. Тому ми нині так тішимося і ця радість нас огортає. На ваших очах бачу сльози цієї радості. Справді сьогодні емоції годі стримати», – сказав Патріарх.

У проповіді Глава УГКЦ, пояснюючи Євангельський уривок від Матея 19, 16–26 про багатого юнака, наголошує, що кожній людині вже сьогодні Господь подає вічне життя.

Проповідник запевняє, що саме в цьому діалозі юнака і Христа Господь об'являє себе як джерело життя і найвище багатство кожної людини, за яке вартує віддати все, щоб одержати життя вічне.

«Юнак не розуміє, що те життя вічне само прийшло до нього. Треба тільки повірити і прийняти його, у тому багатстві жити та зростати, ним ділитися. Ось, що означає йти за Христом і бути Його учнем», – сказав він.

«Все, що ми вміємо, можемо – це глибина посудини, у яку Господь Бог вкладає скарб... Але що в тій посудині? Якщо немає скарбу, яким є сам Христос, немає життя вічного, то все, що людина має, порожнє», – переконаний Глава УГКЦ.

«Намагання жити, але не вмирати – це основна потреба молоді людини. Життя, яке відчуваємо в собі, розвивати і збільшувати. Тому юнак просить у Христа життя вічного», – додав Глава Церкви.

Отець і Глава УГКЦ зазначив, що українська громада, Церква на Мармароцині добре розуміє, що найважливіше й найцінніше в житті кожної людини, у житті громади. «Ви втратили все, але не втратили найважливішого скарбу – вашої віри в Бога. Найважливішого скарбу українського народу, який вам передали ваші батьки, попередники», – сказав він.

«Маєте Христа – найбільший скарб людини, у якому є життя вічне. Ви маєте його вже! Той живий Христос є між вами. Тільки цей скарб потрібно пильнувати і не загубити за всіма іншими клопотами і потребами нашого земного життя», – наголосив архиєрей і застеріг людей перед небезпекою: якщо не передати дітям віри в Бога, то їхній дім залишиться порожнім, а діти швидко все розтратять і пропадуть як для Церкви, так і для народу. А найважливіше – можуть втратити скарб на небі – життя вічне.

Наприкінці Глава УГКЦ подякував українській громаді та їхнім душпастирям, а також усім українцям, які плекають скарб батьків.

«Радісно довідався, скільки існує українських шкіл у Румунії чи навіть класів із навчанням українською мовою! Мені так приємно було бачити дівчаток, які із хлібом та сіллю мене вітали. У їхніх очах промені скарбу віри і культури їхніх батьків», – поділився Патріарх.

«Сьогодні в Румунії відкривається нова сторінка нашої громади. Сьогодні так багато українців приїжджає до вас. Чуємо, що навіть у Бухаресті є нова українська громада, яка прислала мені листа із проханням про священника. Жорстокі обставини війни творять нові нагоди й нові можливості. Ми на них повинні разом вправно відповісти. Дякую всім вам, які приймаєте своїх братів і сестер з України. Дякую румунській владі, нашим громадським і культурним осередкам. Дякуємо Господу Богові, бо те, що *"неможливе у людей, є можливим у Бога"*», – додав духовний лідер українців.

У МЮНХЕНІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ АРХИПАСТИРІВ СКИТАЛЬЦІВ: ЙОСИФА СЛІПОГО ТА ІВАНА БУЧКА

21.09.2024 р.

У Мюнхені, 21 вересня 2024 року, вшанували пам'ять Патріарха Йосифа Сліпого з нагоди 40-ліття від дня смерті Глави УГКЦ, який майже 20 років провів у радянських таборах, а також владика Івана Бучка з нагоди 50-ліття від дня його смерті.

Подія розпочалась Архиерейською Божественною Літургією в катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці, яку очолив Преосвященний владика Богдан, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

«Сьогодні ми спогадуємо пастирів нашої Церкви: слугу Божого Патріарха Йосифа та владика Івана Бучка. Кожен з них у свій спосіб свідчили про невмирущість сили українського духа і про силу віри нашого народу», – сказав архиерей, звертаючись до присутніх у храмі людей та окреслив становище в якому довелось звершувати своє служіння єпископам УГКЦ.

«Ці два єпископи, кожен у свій спосіб, довершували свою місію – місію добрих пастирів. Пастирів, які йдуть за своїми овечками туди, де є ті овечки. Пастирі, які душу свою кладуть за свої вівці», – сказав владика Богдан, розповідаючи про випробування в ув'язненні владика Йосифа та виклики перед якими постали два єпископи.

Далі у своєму слові проповідник розповів про постать владика Івана Бучка, який виявився мужнім та безстрашним оборонцем Церкви і народу. Зокрема владика Богдан розповів про таємні звіти та фотографії про злочини проти українського народу, які владика Іван Бучко передавав до Ватикану Папі Римському, демонструючи насильство та неправду окупантів. Апостольський екзарх відзначив його активну позицію проти насилля в західній Європі проти українського народу і відтак проти ідеології гітлеризму, а потім комунізму, і також те, що він ставав на захист переслідуваних євреїв.

Описуючи події в серпні 1939 року, коли владика Іван від'їжджав до Бразилії, Аргентини та Уругваю як апостольський візитатор українських поселень в Південній Америці, владика Богдан провів паралель з початком тодішньої II Світової війни та подіями сьогоденного часу, коли через російську загарбницьку війну українці змушені шукати прихистку в інших країнах.

«Скільки сьогодні наших братів і сестер з України мусіли покидати рідну землю, їхати в невідання, в незнання. Що буде з нами? Хто нас тут зустріне? Хто нас прийме? Чи колись повернемося в Україну? На щастя їх тут зустріли. І не тільки чужі гостинні люди.

Їх тут зустріли живі українські християнські греко-католицькі громади, яких покликав до життя, заснував, розбудував владика Іван Бучко та його послідовники і співпрацівники», – сказав проповідник.

«Його призначили в Римі Апостольським візитатором для всіх українців Західної Європи. І він невтомно їздив по цілій Європі, збираючи розсіяних дітей Божих, гуртуючи українців, надихаючи їх, заохочуючи їх не тратити надії і твердо вірити у перемогу», – зазначив владика Богдан.

У нашому часописі «Християнський голос», який в 1949 році був заснований з благословення владика Івана, з нагоди його відходу до вічності, 50 років тому, в жовтневому номері написано про нього так:

«Коли поглянути на минулі роки, то можна запитати себе: якою то силою одна людина могла би звершити багато речей при не завжди то гідних умовах. Відповідь одна: силою молитви, посвяти і жертви. Він багато молився і вмів терпеливо зносити прикрощі. А передовсім був того свідомий, що Божа воля явилася на нім у хвилині, коли мусів покинути рідний край і найдорожчу особу – Митрополита Андрея, щоб у Римі та в світі, в часі найбільшої всенародної скорботи, бути речником нашої Церкви і її поневолених владик, священників та вірних», – поділився словами з публікації п'ятдесятилітньої давності архиєрей.

«Ми сьогодні і ті, що були свідками життя владика Івана, Патріарха Йосифа, ті, що долучилися до нашої громади в теперішніх скорботних часах для нашого народу, теж є і маємо бути голосом нашого народу. Маємо бути його послами, речниками, адвокатами. Кожен і кожна з нас», – закликав владика Богдан.

1939 році почався новий "хресний хід" нашої Церкви і великий Святий та Геній-Мислитель Слуга Божий Митрополит Андрей покликав мене до архипастирського служіння, іменувавши мене Екзархом Великої України в жовтні 1939 р., а у грудні того самого року враз із єпископською хіротонією призначивши мене його наступником...

З о. Августином Волошином у Празі, 14 травня 1942 р.

Йорданське свячення води з єп. Миколаєм Чарнецьким на площі Ринок у Львові, 19 січня 1943 р.

єпископський герб Йосифа Сліпого

Бути покликаним до пастирської служби – це відректись від себе самого, взяти хрест на свої плечі й іти слідом за Христом із любові до Христа..., який також прорік, що "хто ж мене відцурається перед..."

Також єпископ відзначив роль владика Івана в створенні Апостольського екзархату для українців у Німеччині.

«Наш Екзархат, що постав 65 років тому, є плодом праці, молитви і посвяти владика Івана. Саме тому, як його духовні діти, спогадуємо його, молимося за його прославу не тільки на небі, бо віримо, що він є вже в Божій славі, а й щоби Бог його також прославив разом з Патріархом Йосифом – наступником Митрополита Андрея, щоб їх всіх прославив також і на землі», – сказав апостольський екзарх.

Його найбільшою журбою як пастиря і святителя було провадити людей до Бога, вчити їх любити Бога понад усе і ближнього Христовою любов'ю. У своєму різдвяному посланні 1958 року – це було його останнє послання до вірних у Німеччині, бо в 1959 вже був заснований наш Екзархат, владика Іван складає до стіп Божої Дитини таке гаряче бажання:

«Щоби всі люди цілого світу, а зокрема, щоб наші браття українці впізнали Ісуса якнайбільше, полюбили його цілим серцем і були завжди його вірними слугами».

А потім звертається до віруючих і каже: «Запам'ятай солодкого Ісуса, що Він навіки останеться нашим Господом і Богом, нашим найліпшим учителем і найвірнішим другом. А ми навіки будемо тільки до нього належати, і нашим праведним життям будемо намагатись, щоб і других людей для його царства позискати».

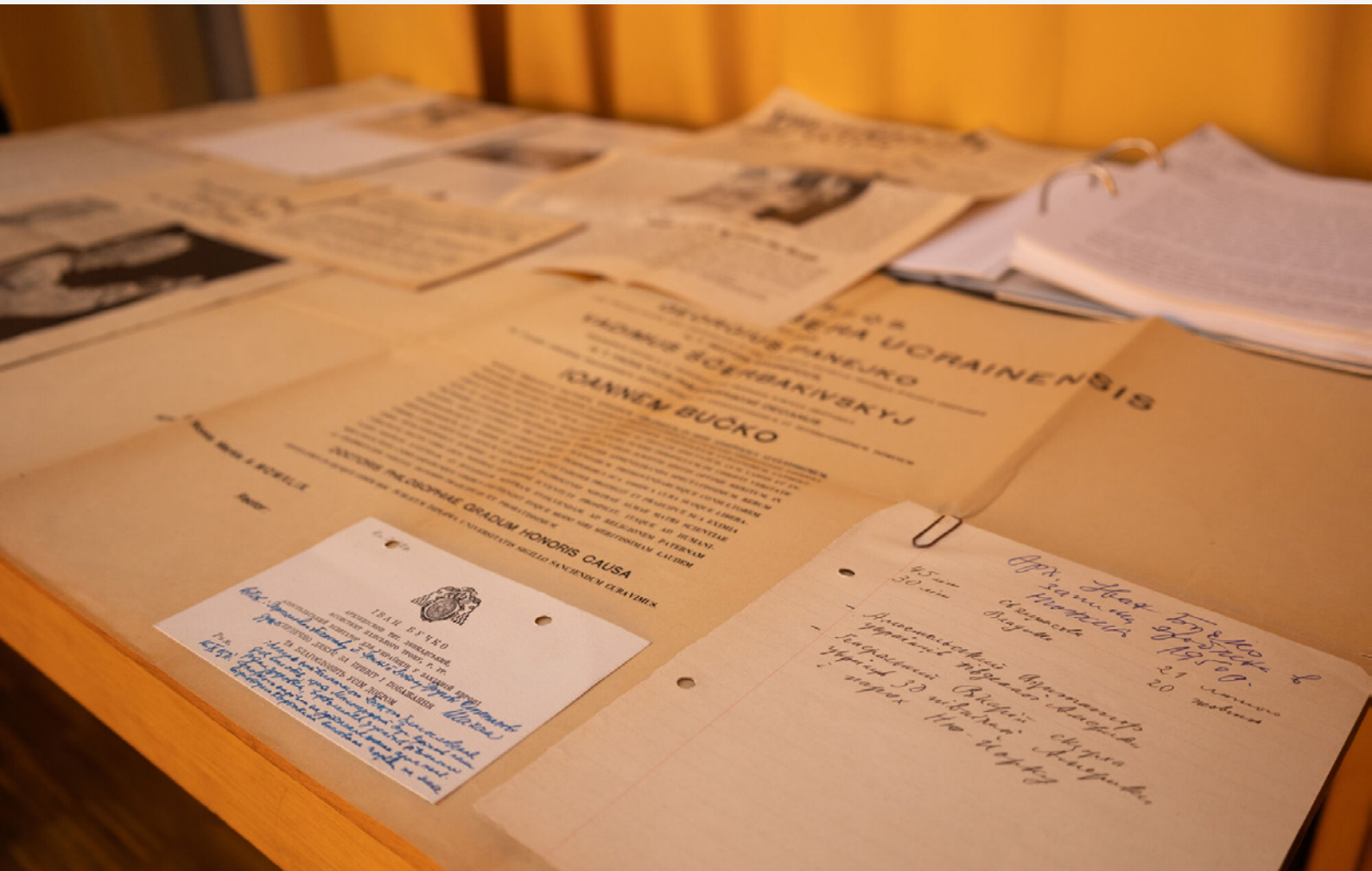
Далі владика Богдан навів приклад невпинних старань, якими відзначався владика Іван, щоб люди любили Ісуса.

«Найбільше нещастя, бо вічне прокляття грозило би нам, якщо ми хотіли би, що-небудь, чи кого-небудь полюбити більше як самого Бога». І водночас

подавав дуже практичний критерій по чому розпізнати, що хтось любить Бога. Він каже: «Не з християнської метрики – посвідки про Хрещення, можна буде пізнати чи хто християнин чи поганим. За Христовими словами єдиний документ на доказ любови Бога, єдиний документ на право називатися християнином – це любов ближнього і то без винятку», – наводить слова владика Івана Бучка апостольський екзарх.

А відтак проповідник повернувся до сьогоднішньої війни в Україні, зазначаючи наступне:

«Сьогодні повторюється те саме. Путінська росія продовжує ту саму політику сталінської росії – знищити, заборонити, не дозволити, позбавити права на існування народ і Церкву. Але владика Іван тоді перед лицем таких великих випробувань і жахливих злочинів, коли Україна стікала кров'ю (як казав патріарх Йосиф: "Коли в Україні були гори трупів і ріки крові лилися"), – звертається у Посланні Великоднім 1958 року: "Це правда, що сатана при співпраці людської злоби – то дві дієві особи тоді і тепер, – потрапив збільшити ряди Христових ворогів. І треба нам боліти цілим серцем над тим, що стільки людей пішло на службу царства сатани, замість приступити до Христового царства любови. Бог дав нам шанс і тому нещасному народові, що на нас напав. Дав шанс вийти від царства сатани і приступити до царства Христової любови. Не захотіли вони. Треба над тим вболівати".

І каже далі владика Іван: "Але не сміє ані на хвильку захитатися наше довір'я до Христа, наша непохитна віра в Христову обітницю, що усі пекельні сили не встигнуть знищити Христове царство. Та Ісус не хоче перемоги над ворогами доконаної своєю всемогучою силою. Він хоче перемогти усіх своєю безконечною любов'ю", – сказав владика Богдан.

Беручи до уваги Віддання Воздвиження Чесного і Животворящего Хреста, владика Богдан сказав наступне: «Сьогодні співаємо в тропарі: "Спаси, Боже,

народ і благослови спадкоємство твоє. Дай перемогу благовірному народові твоєму над супротивниками". Сьогодні ця молитва для нас українців як ніколи є знову актуальною. Дай перемогу благовірному народові твоєму над супротивниками, Господи! Спаси нас, благослови насліддя твоє. Але якою має бути ця перемога? Силою Чесного Животворящего Хреста в нашому безсиллі. Так як ми чули сьогодні у посланні до коринтян: "Бог вибрав безсильних цього світу, щоб засоромити сильну армію". Ми були безсилі, беззахисні, ми відмовилися від ядерного арсеналу, ми хотіли жити в мирі та й хочемо надалі.

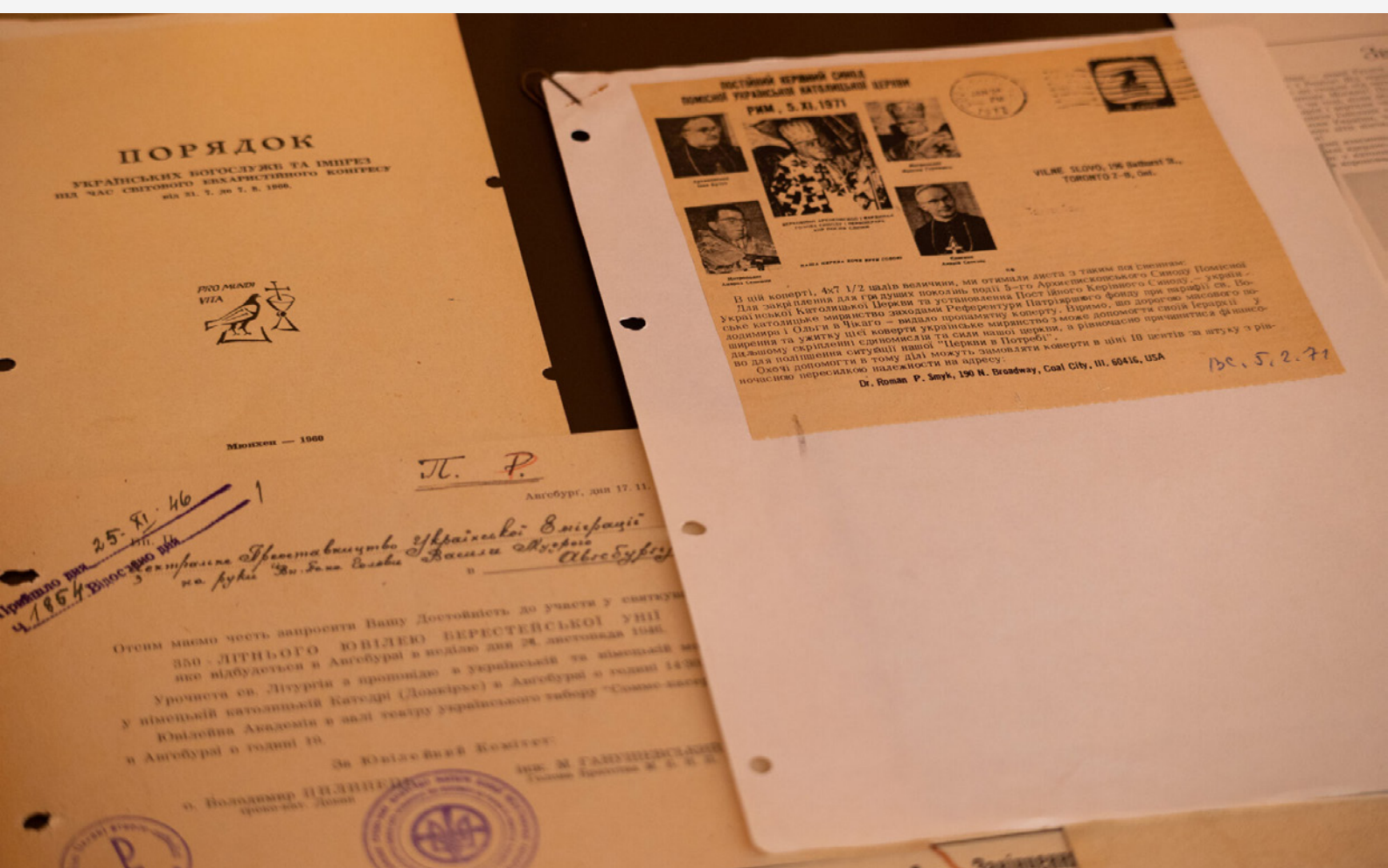
На нас напали, нас розпинають, але не можуть перемогти. Яка сила нас тримає при житті? Сила любови.

Не ненависті, не помсти. Сила любови. Про ту силу любови молився для свого народу і проповідував слуга божий Іван Бучко», – зазначив архиєрей.

А відтак проповідник навів слова владика Івана Бучка про шлях перемоги над ворогом:

«Ми, звичайно, розуміємо перемогу над ворогом у світовому смислі, бо так буває в світі, що про перемогу над ворогом свідчать спустошення і знищені цілі околиці, зруйновані міста, а вороги повбивані, або взяті до неволі, стогнуть під важким ярмом ворожої пімсти. Світлий празник Христового воскресіння скріпляє наше довір'я до Христа. В наших серцях росте надія на перемогу і запалюється гаряче бажання причинитися чим-небудь з нашого боку до тієї славної перемоги Христа над світом. Ми таки справді можемо це зробити. Як? Якщо кожний християнин намагався перейнятися християнськими засобами любови Бога і ближнього. І збудувати кожний у своєму серці Христове царство. То вогонь тоді християнської любови запалав би скоро в цілому світі. І не стало би в світі місця для царства сатани, ненависти і злоби. Ось рецепт нашої перемоги – будувати в своєму серці царство Христової любови. В ім'я цієї любови навіть життя своє віддати, захищаючи свій народ, Божу правду і гідність кожної людини», – мовив колись до українців владика Іван.

«Приймімо собі до серця цю науку нашого архиєпископа скитальців, як його називали і до нині називають владика Івана. Черпаємо натхнення і силу з мужності й відваги Патріарха Йосифа! А в знак нашої вдячності просімо в Господа для них вічної слави в небі і прослави на престолах на землі», – звернувся до присутніх у храмі владика Богдан.

Своє слово апостольський екзарх закінчив словами з часопису «Християнський голос» п'ятдесятирічної давності з нагоди відходу до вічності владика Івана Бучка:

«Нехай молитви праведних душ і вдячність всієї української спільноти будуть тривалим нерукотворним пам'ятником блаженної пам'яті архиєпископа скитальців!».

А відтак у парафіяльній домівці владика Богдан відкрив виставку присвячену пам'яті Патріарха Йосифа Сліпого.

А завершився цей день онлайн-конференцією УВУ на тему: «Архиєпископа скитальців: роль Патріарха Йосифа Сліпого та архиєпископа Івана Бучка у гуртуванні світового українства».

ВІДБУЛАСЬ ПРОЩА УКРАЇНЦІВ ДО АЛЬТЬОТТІНГУ

28.09.2024 р.

У стінах базиліки Святої Анни в Альтьоттінгу, 28 вересня 2024 року, пролунала українська молитва, об'єднуючи численних вірян, які зібралися під мирним небом Баварії, щоб звернутися до Бога за зціленням, розрадою та справедливим миром для України. Цього дня відбулась проща українців до чудотворної Чорної Мадонни, яку очолив Преосвященний владика Богдан, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

Під час [проповіді](#) єпископ звернувся до паломників, наголосивши на глибокій вірі та надії українського народу, який сьогодні переживає нові болючі випробування.

Владика Богдан розпочав із того, що біль українського народу стає дедалі гострішим через нові рани, завдані війною. Він підкреслив, що мир, про який моляться українці, ще не настав. *«Той мир поки що виборюють наші захисники і захисниці ціною великих жертв, ціною власного життя щоденно»*, – зазначив архиєрей, нагадуючи про самопожертву та мужність українських воїнів.

Проповідь була наповнена глибокою духовною символікою та біблійними прикладами. Апостольський екзарх згадав зцілення розслабленого чоловіка, яке Христос здійснив на очах багатьох людей. Водночас він звернув увагу, що справжнє зцілення – це не лише зменшення болю, але й усунення самої причини страждання, що вимагає очищення серця

і душі від гріхів. Тому проповідник закликав присутніх звернутися до Бога, щоб Він зцілив усі приховані рани душі, які руйнують віру та надію.

Особливе місце у проповіді зайняла молитва за Україну та всіх, хто страждає від наслідків війни: поранених, полонених, депортованих, сімей загиблих та зниклих безвісти. *«Ми приносимо біль, сльози, тривогу і надії насильно депортованих сотень тисяч українців, а серед них і дітей, яких забирають від батьків»*, – з боєм сказав владика Богдан, молячись за зцілення й визволення всіх страждених.

Архиерей також застеріг від ілюзорних пропозицій миру, які не враховують справедливості. Він підкреслив, що справжній мир можливий лише тоді, коли буде усунуто першопричини насильства та зла.

«Дуже часто хочуть просто припинення бойових дій і нашої капітуляції перед диктатором. Ми розуміємо, що такий мир буде ілюзією та самообманом», – наголосив він, закликаючи до молитви за справедливий і тривалий мир.

Промова завершилася словами віри та надії на Божу силу, яка, попри всі труднощі, зміцнює український народ і надає йому сили вистояти. Владика Богдан закликав вірян нести цей духовний досвід у свої родини, ставати свідками Божої сили та обдарувати інших любов'ю.

Паломництво до Альтьюттінгу зібрало українців із різних куточків Німеччини, а також із сусідніх країн, об'єднуючи їх у спільній молитві за мир і зцілення для України. Божа сила, яка діяла тоді, коли Ісус оздоровлював паралітика, сьогодні діє й у серцях тих, хто молиться про визволення своєї Батьківщини.

«Ми віримо, що Бог почує наші молитви і дасть нам силу для подолання будь-яких труднощів. Сьогодні Він бачить нашу віру, і сьогодні Він буде нас зціляти, скріплювати, наповнювати своєю благодаттю і любов'ю», – завершив свою проповідь владика Богдан, благословляючи присутніх.

Після Літургії прочани молились молебень до Богородиці у каплиці «Благодаті», а також взяли участь у Хресній дорозі разом з єпископом.

Ця подія стала важливим духовним моментом для української громади, яка навіть далеко від рідної землі, продовжує молитися і боротися за правду, мир і гідність свого народу.

Джерело:
ukrainische-kirche.eu

У МЮНХЕНІ ВСТАНОВИЛИ ІКОНИ БЛАЖЕННИХ ПЕТРА ВЕРГУНА ТА ЕДІГНИ В ІКОНОСТАС КАТЕДРАЛЬНОГО ХРАМУ

29.09.2024 р.

У неділю, 29 вересня 2024 року, Преосвященний владика Богдан звершив чин освячення ікон блаженного свщмч. Петра Вергуна і блаженної Едігни, які вмонтовано в іконостас катедрального храму Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен.

«Наш Екзархат збудований великою молитвою і працею багатьох наших попередників, які, починаючи ще від блаженного отця Петра Вергуна, опікувалися людьми тут у Німеччині та країнах Скандинавії», – звернувся до присутніх у храмі архиерей, відзначаючи подвиг, служіння і працю тих, завдяки кому голос Церкви лунав і продовжує надалі звіщати Євангеліє тут у Німеччині. Владика Богдан розповів про служіння блаженного о. Петра Вергуна і роль блаженної Едігни для мешканців Баварії.

Також єпископ не оминув увагою події сьогодення, а саме війни українського народу з російськими окупантами, в часі яких, українці взивають про поміч аж до небес.

«Ми сьогодні продовжуємо діло наших попередників у непростих і драматичних обставинах нашого народу. І радіємо, що маємо свій храм і Небесну покровительку Богородицю. Під її покровом ми перебуваємо і поручаємо нашу землю, захисників і увесь народ український», – мовив проповідник.

До слова, дані ікони є проектом Костя Марковича, викладача кафедри сакрального мистецтва Львівської академії мистецтв, а виконавцем стала Олена Кендзьор, аспірантка вище згаданого ВУЗу.

Довідка

Блаженна Едігна – онука київського князя Ярослава Мудрого та дочка французького короля Генріха I (1031–1060) та Анни Ярославни (978–1054).

За легендою, бажаючи уникнути примусового подружжя, Едігна покинула королівський двір, та вирушила на схід (за деякими даними у Святу Землю або у Київську Русь) взявши з собою дзвін – подарунок матері. Дорогою її підібрав селянин на своєму возі, на якому також був півень. За переданням, коли віз дістався до села Пух, що в Баварії, тварини зупинилися, заспівав півень, а дзвін задзвенів. Едігна сприйняла цей знак за Боже провидіння та залишилася жити та служити на цьому місці. Протягом 35 років вона жила в дуплі великої липи біля місцевої церкви, молилася, допомагала людям, лікувала, навчала людей грамоти.

Про її життя детальніше дізнаємося із книги Маттіаса Радера «Bavaria Sancta». У другому томі (1624) він вже зараховує Едігну до блаженних Баварії. У своєму описі життя та чудес блаженної Едігни Радер посилається на табличку, яку він побачив у церкві м. Пух. На ній було написано: «Едігна прибула з Франції до Німеччини, походила з королівського роду, добровільно відреклася від світу заради Христа, свого нареченого, і знайшла спокій на цьому місці. Її слава поширилася завдяки чудесам». Дата її смерті – 26 лютого, і саме тоді вона, як вважають, з земного вигнання перейшла до небесної батьківщини. За переданням після її смерті з липи текла цілюща олія, але вона висохла, коли її намагалися продати за гроші. Реліквії Едігни знаходяться в скляній вітрині на лівому вівтарі у храмі Святого Себастьяна.

Кожні десять років в містечку Пух ставиться п'єса «Edigna Spiele». В іконографії блаженну Едігну зображають на возі з волон, або у липі. Також вона є покровителькою при захворюваннях худоби і оберігає від злодійства.

Священномученик Петро Вергун – народився 18 листопада 1890 року в м. Городку Львівської області. Початкову освіту здобув у Перемишлі. За допомогою митрополита Андрея Шептицького поступив у Празьку Духовну семінарію, яку закінчив у 1927 році. Отримав ступінь доктора філософії в Українському Вільному Університеті.

30 жовтня 1927 року з рук митрополита Андрея Шептицького отримує священничі свячення. У листопаді цього ж року призначений для душпастирської опіки українців у Німеччині з осідком у Берліні. У 1937 році о. Петро отримує від папи Пія XII гідність прелата.

23 листопада 1940 року Святіший Отець призначає його апостольським візитатором із правами адміністратора для українців у Німеччині. 21 червня 1945 року працівники НКВС заарештували отця і вивезли до Радянського Союзу. Влітку 1946 року військовим трибуналом він був засуджений на 8-річне ув'язнення, яке відбував у тюрмах ГУЛАГу.

22 червня 1952 року отець Петро Вергун був звільнений з каторжних робіт і перебував на засланні. 7 лютого 1957 року отець помер.

В червні 2001 року під час пастирського візиту в Україну Святішого Отця Івана Павла II о. Петра Вергуна було проголошено блаженним УГКЦ.

З метою перенесення мощей священномученика Петра Вергуна, в серпні 2002 року Владика Юліян (Гбур), Єпарх Стрийський, утворив Комісію, завданням якої було організувати поїздку в Сибір та перевезти мощі о. Петра в Україну. 26 липня 2004 року після дворічної тривалої підготовки та важкої поїздки в Сибір, мощі священномученика Петра Вергуна прибули в Україну. 24 серпня 2007 року їх урочисто перенесли до Катедрального храму Успіння Пресвятої Богородиці м. Стрий.

29 серпня 2004 року, частина мощей священномученика Петра Вергуна була перенесена до храму Благовіщення Пречистої Діви Марії м. Городка, де народився блаженний.

13 жовтня 2004 року відбулося торжественне передання мощей священномученика Петра Вергуна до Апостольського екзархату для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, осередок якого знаходиться в Мюнхені.

Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

Автор: Александер Малаховський

«Себе я так і називаю – збирач душ». Історія волонтера, який шукає тіла загиблих

Уродженець Слов'янська **Олексій Юков** понад 20 років шукає тіла загиблих. Спочатку – загиблих у Першій та Другій світових війнах. А з 2014-го – загиблих у російсько-українській війні: і військових, і цивільних.

Олексій створив свій окремий загін – «**Плацдарм**», який, разом із ним, налічує п'ятеро людей. Вони працюють на волонтерських засадах. Ще у 2014 році сепаратисти винесли Юкову смертельний вирок за те, що передавав тіла загиблих бійців ЗСУ. Але його в останню хвилину врятував Гіркін–Стрелков – він знав, що пошуковці забирають і тіла російських військових, яких потім міняють на українських.

У цивільному житті Юков – президент двох федерацій клубу «Боець» з боксу: тайландського та хортингу. Його вихованці стали чемпіонами України. Дружина Олексія, Євгенія – директорка місцевого краєзнавчого музею... Олексій просить телефонувати після 19:00. Пояснює, що в інший час зайнятий: «*Працюємо з ранку до вечора*». Та о 19:00 він поза зоною, передзвонює сам – о 19:47. Під час розмови жодного разу не сказав слів «труп», «покійник». Навіть слово «тіло» вживає дуже рідко. До загиблих в нього особливе ставлення, велика повага, тому використовує частіше слова: «*знайшли хлопців*», «*забрали воїнів*».

Далі – монолог Олексія.

Олексій Юков 23 роки шукає тіла полеглих військових

ЗРОЗУМІВ, ЩО СВІТ МЕРТВИХ ТАКИЙ НЕЗАХИЩЕНИЙ, І ЗАХОТІВ ДОПОМОГТИ

Уперше я зіштовхнувся зі смертю у 8 років. На місці старого кладовища у Слов'янську будували лікарню. Бульдозерами розрили землю, і я побачив людські кістки, черепи, зотлілий одяг, труни. Мій світ перевернувся. Це, без перебільшення, був шок. Бо одна справа – грати у «войнушки» та прикидатися вбитим, а тут – справжні мертві. Якось підсвідомо я зрозумів, що так не має бути. Ми з другом ці рештки поховали у ямці, бо будівельникам було наплювати.

Років у 12 із братом на велосипедах заїхали у ліс, побачили галявину, всю в кістках. То було поле бою, яке розрили чорні копачі у пошуках шматків рваного заліза, патронів.

Спершу було цікаво, а потім я роздратувався: це ж чийсь батько, син, а їхні черепи на гілках висять. Аж дрижаки брали. Це якби могили моїх дідуся і бабусі розтягли по кісточці.

Я зрозумів, що світ мертвих такий незахищений, і захотів їм допомогти. Виколав траншею і постарався все поховати. Відтоді усвідомив, що захищатиму мертвих усе життя.

У 14 років вийшов на слов'янську групу пошуковців, познайомився із її командиром Костянтином Страховим. Він, а також працівник місцевого краєзнавчого музею Анатолій Шамрай мене навчали. Потім отримав сертифікацію від міжнародного Червоного Хреста, де також вчився. Ми працювали як археологи-пошуковці на місцях бойових дій Першої і Другої світових воєн.

Артефакти передавали в музеї, а кісткові рештки солдатів повертали рідним. Навіть через 80 років після загибелі навчилися бачити первинну картинку: хто куди біг, як кидав гранати, як загинув і навіть як і хто кого мародерив.

Так було до 2014-го. Після – стали шукати також вбитих у цій війні. Я очолив свій пошуковий загін «Плацдарм». Ми, волонтери, першими шукали загиблих хлопців.

Тяжкувато було бачити померлих недавно, а не десятки років тому. Дивишся на вираз обличчя, розслаблені м'язи, в усіх очах – порожнеча. Спершу снилися жахи. Та з часом мозок перелаштувався. Я звик до мертвих.

До загиблих усіх воєн ставлюся однаково. З повагою, бо завдяки людям, які загинули, є ми.

Збирали раніше тіла німців, потім – росіян. Обмінюємо їх на тіла українських військових. Ворог є ворог, але ми маємо залишатися людьми. Хто він був за життя – питання до нього, а хто ми у житті – це питання до нас.

Я хочу, щоб моя дитина знала, що її батько не був тварюкою і не воював з мертвими. Це табу.

2014-го окупанти арештували мене за те, що передав тіла ЗСУ. Тримали у підвалі, а тоді зачитали вирок як «зраднику». Я бачив, як застрелили чоловіка за таким же вироком. Наступним мав бути я. Повезли у посадку і хтось вирішив наостанок перевірити мої кишені й знайшов там телефон. У ньому був номер одного з бойовиків, який нас пропускав через пости, щоб ми забирали тіла. І вони його набрали. Я чув відповідь: *«Дебіли, астанавлівайте машину! Каво ви валіте... Ви, мразі, падохніте, думаєте, я вас заберу ілі мая група? Будете в поле валяться! А еті пацанята за вамі палезут. Кто отдавал пріказ о расстреле?»*

Через хвилин 20 подзвонив Гіркін і анулював наказ. Сказав відпустити.

ВИТЯГУЄМО ТІЛА З БОЛІТ, РІЧОК, ПІДВАЛІВ

Ми шукаємо загиблих на місцях боїв у Донецькій, Луганській і Харківській областях. Ці локації знаємо дуже добре. У нас є база, куди місцеві повідомляють, де бачили загиблих чи в якому районі хтось зник безвісти.

Звечора обговорюємо, на якій ділянці завтра є завдання, вибудовуємо маршрут. Повідомляємо поліцію, військових, СБУ, місцеву владу (ми всі співпрацюємо), що будемо на такій-то локації, просимо надати додаткову інформацію. Готуємо інвентар: квадрокоптери, лопати, металодетектори, щупи, номерки, мішки тощо. Виїжджаємо о 5–6-й ранку. Запускаємо дрон і дивимося, де бита техніка, воронки, окопи. Де є міни і розтяжки. Металолукачем чи щупом пробиваємо собі дорогу до загиблих, іноді нам допомагає сапер.

Пошуковці виїжджають на завдання о 5–6-й годині ранку

Наша робота – в мінних полях, в мінних лісах. Витягуємо тіла з боліт, річок, воронки, будинків, підвалів. Іноді по кілька днів лупимо ломами, щоб дістати.

Ми досліджуємо документи загиблих, особисті речі, робимо фото, відео і записуємо всі дані. На карті фіксуємо, що ця територія оглянута.

Багаторічний досвід дуже допомагає робити все швидше і ретельніше. Зараз, як і всі 23 останні роки, працюємо за процедурою Червоного Хреста. Тут є своя специфіка. Ми не просто виносимо тіла з поля бою. Це така собі військова археологія. Дослідити місце, все перевірити: кожну ганчірку, папірець, щоб не пропустити жодної дрібниці, яка вкаже, що ж тут відбулося.

НАЙВАЖЧЕ – ПРИВЕЗТИ ДИТИНУ МАТЕРІ ДОДОМУ

До війни найважчим у своїй роботі вважав зачистку кісткових решток. Там працюєш пензликом, ножиком. Це займало багато часу і сил.

Війна вразила і новими невідомими мені вибухівками, і масштабом: дуже багато загиблих з обох боків. І безглуздя: Росії не потрібні ні свої, ні чужі. Загалом, війна – це одне з облич смерті.

З-поміж усіх наших обов'язків найважче – привезти дитину матері додому. От наша машина зупиняється біля двору. Там стоять рідні, побратими. Виходить мати й дивиться на тебе так, ніби ти винен. І ти таким чомусь і відчуваєшся.

Вона кричить, голосить:

— Чому саме він? Чому ви його не вберегли?

Ми мовчимо. Важливо, щоб не виник конфлікт.

— Чому ви його раніше не забрали? Від нього ж лише кісточки лишилися! – надривається мати.

Тихенько пояснюємо:

— Ми не військові, ми пошуковці. Зрозумійте: побратими не кинули, а не могли забрати. У них вибір: брати тіла чи важкопоранених.

Тоді вона перепрошує, обіймає:

— Добре, що хоч ви живі.

Емоції у рідних дуже різні, бо це горе. Настрій міняється кілька разів на годину, часто нервові зриви – від «дякую» до «будьте прокляті». Раніше було боляче таке слухати, тепер розумію, наскільки їм болить, і не звертаю уваги.

Є історія, яку не можу забути. Біля Слов'янська росіяни збили два гвинтокрили. Там лежали наші військові, розірвані на шматки. А місцеві приходили, відрубували руки, ноги, щоб дістати метал. На ньому кишки намотані. І вони все це складають у мішки.

Війна робить із людей тварюк.

Ми збирали цих хлопців голими руками, там все горіло. Я весь був в опіках,

але таке нас не зупиняє. Для мене дуже важливо, щоб я лягав спати й знав, що цього хлопця забрав до останньої кісточки й він поїде додому.

Пізніше з нами зв'язалися рідні цих п'ятьох льотчиків. Приїхали на ці місця і ми їм показували, де їх збили, де вони лежали. Для близьких важливо знати правду. Навіть найстрашнішу.

Якось ми забирали цілу родину: чоловіка, жінку і 4-річного хлопчика з моргу. Їхню автівку розстріляли росіяни. Вся родина! Це так важко.

Юков розповідає дуже емоційно, навіть іноді скрегоче зубами. Особливо, коли злиться на тих, хто не поважає, грабує мертвих.

У МЕНЕ НЕМАЄ ПРАВОГО ОКА

Коли працюєш зі смертю, треба вірити знакам долі. Спрацьовує на 100%. Біля Ізюма стрибнув із танка і ледь не наштрикнувся оком на гілку, а потім ще й ногу підвернув. Подумав, що треба бути уважнішим.

За два дні пішли діставати загиблого хлопця. Побратими заховали його у підвалі, і от його брат-військовий дуже просив знайти тіло. Дійшли до місця, а там – купа сміття, каміння і стояла нова російська міна «Охота-2». Вона спрацьовує лише на людину. Я почув «клац» й одночасно відстрибнув убік. Це врятувало життя. Там, де я стояв, утворилася воронка по пояс. Мені побито ноги і в мене нема правого ока. Після госпіталю повернувся і знайшов загиблого, брат опізнав його. Йому я не казав, якою ціною це вдалося. Навіщо?

У нас немає депресії чи вигорання. Вони почнуться, коли все закінчиться. Зараз я в моменті, працюю на 100%. Не думаю, що важко.

Якось ішли через повалені дерева 3–4 кілометри в один бік, і назад з тілом стільки ж. Холодно, дме, мішок порвався, нош нема, зробили з гілок, дротом скрутили. Темно, міни стоять, тіло важке. Жах!

«У нас немає депресії чи вигорання. Вони почнуться, коли все закінчиться», – каже Олексій Юков

Але ми не здалися і донесли. Сіли – й відразу така втома, руки ватні, ноги не слухаються, голова гуде, але є почуття виконаного обов'язку.

Кожен день здається важчим за попередній.

Чи не найважчий емоційно був у Краматорську – після обстрілів на вокзалі. Там загинуло 5 дітей. А загалом зібрали фрагменти десь 50 тіл. Це жах! Пальці, вуха, внутрішні органи двірники мели на звалище. Мене це порвало на шмаття.

— Що ж ви робите? – і витягую зі сміття (плаче) і показую: Ось дитяча ніжка, бачте? Ось волосся, ось фрагмент голівки...

— Так, а ми що? Ми нічого... – включили совість і давай помагати.

Смерть забирає багато енергії. Відновлюємося, розмовляючи, іноді фільми якісь дивимося. Але навіть найсмійніші комедії зараз не смійні. Дуже рятує в роботі наш гумор, свій, він чорний, не можна на загал виносити. Хоч ми працюємо зі смертю, радість відчуваємо від життя, стали бачити її в простих речах: заході сонця, гарній рослині. Звичайна колись зустрів із знайомим – зараз вже радість.

НА ТОМУ СВІТІ В КОЖНОГО ЗАПИТАЮТЬ, ЩО ВІН ЗРОБИВ ДЛЯ СВІТУ МЕРТВИХ

Чому обрав такий шлях для себе? От солдат загинув на чужині в полях, а його чекали вдома. І я уявляю: лежать кістки в окопі, а поруч ланцюгом прикута душа. Бо він не оплаканий, не похований, не на рідній землі. Ніхто не знає, де він. І я мушу зробити все, щоб ім'я встановити, тіло повернути, поховали по-людськи, і хтось квіточку приніс, слово добре сказав.

Я бачив, як реагує 90-річна жінка, коли її батька знайшли через 80 років. Це такі живі емоції, такі сльози. І я радію: нарешті людина упокоїлася і душа її вільна. Себе так і називаю – збирач душ. Я впевнений, що на тому світі у кожного з нас запитують, що ти зробив для світу мертвих.

Я не забув жодного із загиблих, яких знайшов. Може, не за прізвищем, а за місцем, обставинами, тим, що при ньому було, згадаю і через роки. Дуже боюся перейти на статистику – коли люди стають цифрами. Тому ми стараємося говорити про кожного, як про цілий світ.

Світ мертвих і світ живих тісно пов'язані. Якщо могили ваших родичів зарослі, брудні – у вашій родині не буде злагоди, бо ви не бережете пам'ять про близьких. Це погано.

Найголовніше, що я усвідомив на війні: що б ти не бачив, як би не ставився до чогось – маєш залишатися людиною.

Ніхто не хоче помирати. Я не думав про свою смерть. Але точно не хотів би десь валятися, щоб тварини розтягли по полю кістки. А щоб поховали як людину.

Підготувала Наталія Мазіна, «Новинарня»;
ілюстрації Лілії Кирилишеної; розмова була записана 30 листопада 2022 року

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München
Inhaber, Herausgeber und Verleger:
Apostolische Exarchie für katholische
Ukrainer in Deutschland und
Skandinavien D-81629 Postfach 86 02 69

Погляди авторів не завжди
відповідають поглядам редакції.
Редакція в потребі скорочує і мовно
виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.
Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur:
Bohdan Pidlisetsky

Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@ukrainische-kirche.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
<https://ukrainische-kirche.eu>
Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto:
Apostolische Exarchie

LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5